

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Nr. 7 (689)
2022

OASTE MOLDOVEI

PUBlicație EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

oasteamoldovei@army.md

Pacifcătorii MOLDOVENI – scut al păcii ÎN KOSOVO!

*Un nou contingent
al Armatei Naționale
a fost detașat
în operațiunea
de menținere a păcii
KFOR din Kosovo*

SCURT

■ COOPERARE

4

PACIFICĂTORII MOLDOVENI – SCUT AL PĂCII ÎN KOSOVO!

Un nou contingent al Armatei Naționale a fost detașat în operațiunea de menținere a păcii KFOR din Kosovo. Aceștia, timp de 6 luni, vor executa misiuni de asigurare a pazei și a securității în zonă, de patrulare în comun cu forțele italiene, de recunoaștere a terenurilor minate, dar și de efectuare a antrenamentelor de alpinism.

9

AU REVENIT CU MISIUNEA ÎNDEPLINITĂ!

Militarii din cel de-al 16-lea contingent KFOR al Armatei Naționale, detașați în teatrul de operații din Kosovo pe o perioadă de 6 luni, au revenit acasă.

■ EVENIMENT

10

CADENȚĂ DE STAT MAJOR

Regimentul de Stat Major „General de brigadă Nicolae Petrică” sărbătorește cea de-a doua aniversare de la fondare.

11

ADEMENITOARE - UNIFORMA MILITARĂ

O vizită de neuitat în Regimentul de Stat Major „General de brigadă Nicolae Petrică”.

Șef Centrul mass-media militară
locotenent-colonel Sergiu LECA,
tel. 022-252-252

Echipa redacțională:
căpitan Dmitrii VOSIMERIC
locotenent Gheorghe GURĂU
plutonier adjutant Vitali IOVU
Steluța MOSCALCIUC
Kateryna RUSSU
Ion VULPE
oasteamoldovei@army.md
tel.: 022-252-045, 022-252-047

Secția TV/Radio:
locotenent Ludmila SOLOMON
locotenent major Mihail ȘAMBRA
locotenent Andrei GHERVAS
ladatorie@army.md
scutulpatriei@army.md
tel. 022-252-019

■ OPINIA EXPERTILOR

16 STATUTUL DE NEUTRALITATE REPREZINTĂ O GARANȚIE?

Reprezentanții Ministerului Apărării și Platformei societății civile în sectorul de securitate din Moldova s-au întrunit într-o nouă ședință, unde au discutat despre particularitățile neutralității Republicii Moldova în raport cu aspectele politicii de apărare și planificare a apărării.

■ VIAȚA MILITARĂ

19 BUCĂTAR FĂRĂ REGRETE

A venit la armată nu cu cea mai mare dorință, însă ajuns aici a înțeles că nu este chiar așa cum auzise. Vorbim despre soldat clasa II Andrei Pădureț, originar din raionul Criuleni, satul Dubăsarii Vechi.

■ ISTORIE MILITARĂ

20 PE URMELE TRECUTULUI

Un grup de ostași din cadrul Brigăzii „Ștefan cel Mare” au „răsfoit paginile trecutului” și s-au familiarizat cu tezaurul istoric al Muzeului de Istorie Militară din cadrul Agenției pentru Știință și Memorie Militară.

22 PRESA MILITARĂ CE A SCRIS ISTORIE

Interviu cu cercetătorul științific, Mihai Tașcă, doctor în drept, coordonator al Agenției pentru Știință și Memorie Militară.

■ HOBBY

24 TOT CE-I VECHI DEVINE NOU PRIN MĂiestRIE

Secția rețele socializare:
locotenent Igor ROȘCOVANU
locotenent Irina ȚURCAN
Liuba VICOL
tel. 022-252-021

Materialele publicate de „OASTEĂ MOLDOVEI” reflectă opinia autorilor care s-ar putea să nu exprime poziția redacției. Reluările din „OASTEĂ MOLDOVEI” trebuie să conțină trimiterea la sursă.
„Oastea Moldovei” (Revistă)-
ISSN 1857-3703

Centrul mass-media militară
or. Chișinău,
șoseaua Hîncești, 84
Tipar SRL „Foxtrot”,
Adresa: mun. Chișinău, str. Florilor, 1
Tel.: (373-22) 49-39-36
e-mail: foxtrotmd@gmail.com,
www.tipografia.md

PACIFICATORII MOLDOVENI —

SCUT AL PĂCII ÎN KOSOVO!

Un nou contingent al Armatei Naționale a fost detașat în operațiunea de menținere a păcii KFOR din Kosovo. Aceștia, timp de 6 luni, vor executa misiuni de asigurare a pazei și securității în zonă, de patrulare în comun cu forțele italiene, de recunoaștere în terenurile minate, dar și de efectuare a antrenamentelor de alpinism.

Cu această ocazie în Tabăra Militară 142 din capitală a avut loc o ceremonie oficială, la care a participat conducerea Ministerului Apărării, diplomați, autorități religioase, militari și rudele acestora. În discursul său, șeful de la Apărare Anatolie Nosatii a precizat că cei 40 de militari pe care îi detașează Republica Moldova în misiunea de menținere a păcii din Kosovo sunt pregătiți conform cerințelor internaționale și vor fi interoperabili cu armatele statelor partenere, asigurând pacea și securitatea în regiunea balcanică. „Cele 16 contingente pe care Republica Moldova le-a detașat până în prezent în KFOR au demonstrat profesionalism și măiestrie, iar militarii au revenit acasă cu rezultate foarte bune. Aceleași performanțe le așteptăm și de la contingentul 17. Vă așteaptă o misiune deloc ușoară, dar foarte nobilă. Vă îndemn să vă susțineți unul pe celălalt, să fiți precauți și să respectați cu strictețe măsurile tehnicii securității, iar peste 6 luni să vă întâlnim, aici (în Tabăra Militară), să vă vedem sănătoși. Vă doresc succes!” În aceeași ordine de idei, ministrul Nosatii a mulțumit partenerilor din Italia și Statele Unite ale Americii pentru asistența logistică și instruirea, oferite militarilor Armatei Naționale pentru îndeplinirea mandatului în Kosovo.

La ceremonie a participat și Ambasadorul SUA în țara noastră, E. S. Kent D. Logsdon. Diplomatul a reiterat că „Prezența Armatei Naționale în misiunea de menținere a păcii KFOR din Kosovo, condusă de către NATO, este o dovadă a angajamentului continuu a Republicii Moldova la pacea și securitatea internațională. Militarii celui de al 17-lea contingent vor contribui la această operațiune prin executarea misiunilor de importanță majoră, iar Armata Națională va câștiga o experiență valoroasă care va spori capacitățile existente și gradul de pregătire pentru cea mai importantă misiune — cea de a proteja Republica Moldova”, a spus ambasadorul Logsdon.

“
Ministrul Nosatîi a mulțumit
partenerilor din Italia și Statele Unite
ale Americii pentru asistența logistică
și instruirea, oferite militarilor
Armatei Naționale pentru îndeplinirea
mandatului în Kosovo.”
”

La rândul său, E. S. Lorenzo Tomassoni, ambasadorul Italiei în Republica Moldova, a declarat că: „Astăzi multe conflicte și crize regionale sunt ținute sub control grație misiunilor multinaționale de menținere a păcii și diplomației multilaterale pe care le punem în aplicare. În acest context, diplomații și militarii moldoveni și italieni colaborează cot la cot pentru a reduce riscurile și suferințele populației civile din întreaga lume. Munca voastră este prețioasă. Sunt sigur că prin profesionalismul vostru veți obține rezultate excelente în conformitate cu tradiția stabilită de colegii voștri care v-au precedat. Fiți mândri de ceea ce sunteți și ceea ce veți face pentru țara voastră și pentru întreaga lume”.

Potrivit comandantului contingentului KFOR 17, maior Vadim Bîrcă, pacificatorii moldoveni care ajung că stea la straja liniștii tărâmului kosovar trec o testare riguroasă.

Oastea Moldovei

„Pentru noi, 40 de militari, care am fost selectați pentru operațiunea KFOR este o onoare, dar și o foarte mare responsabilitate să reprezentăm Armata Națională și Republica Moldova în Kosovo, unde peste 20 de misiuni contribuie la stabilizarea și menținerea păcii în regiune. În teatrul de operații vom demonstra că avem cunoștințele necesare și știm riscurile misiunii. De asemenea, vom dovedi că suntem interoperabili și pricepem cum să acționăm în orice situație. Departe de casă, în Kosovo, vom fi ambasadorii țării și vom purta cu cinste drapelul Republicii Moldova, așa cum fac de fiecare dată militarii Armatei Naționale, care devin scut al păcii internaționale”, a spus maior Vadim Bîrcă.

Militarii, care în următoarele luni vor face parte din Comandamentul Regional Vest, ne-au destăinuit că sunt conștienți de pericole și provocări pe care le pot întâlni în serviciu, cu toate acestea, își doresc să adauge parcursului lor profesional o nouă experiență numită Kosovo. Soldat clasa II Tudor Filimon va îndeplini funcția de felcer genist, adică va oferi asistență medicală pacificatorilor din grupul EOD în caz de necesitate. Militarul spune că pentru această misiune s-a pregătit intensiv alături de întregul contingent. „Am avut instruirii desfășurate atât în țară, cât și peste hotare. Am și practica în domeniul medical. Sunt sigur că vom face față tuturor provocărilor și ne vom întoarce cu bine acasă. Așteptările sunt mari. Sper să-mi îmbogățesc bagajul cu noi cunoștințe utile pe care le voi împărtăși cu militarii din unitate”, a menționat soldat clasa II Tudor Filimon.

Sergent clasa II Alexandru Mihailov afirmă cu încredere că operațiunea de menținere a păcii KFOR din Kosovo va fi o treaptă importantă în ascensiunea sa profesională.

Militarul este la prima experiență de acest gen, dar crede că va reuși în toate. „Mi-am dorit foarte mult să contribuie la menținerea păcii în lume, iar atunci când am fost informat că pot să aplic la o asemenea misiune, nu am ratat șansa. Sunt mândru că am trecut cu brio toate etapele de pregătire. Și, totuși, astăzi este o zi grea, ziua despărțirii de cei dragi sufletului. Îmi va fi dor de ei, dar... așa e viața militară”, a mai spus sergentul.

Aceleași sentimente le-a trăit și caporal Alexei Kulikov. Pacificatorul ne-a comunicat: „Merg în Kosovo să-mi testez forțele proprii, dar și să dobândesc noi abilități. Cred că va fi o practică inedită. În toată această perioadă cel mai greu îmi va fi să lupt împotriva dorului de casă. Știu că am să reușesc, deoarece am o „armată” de oameni (rude și prieteni) care mă susțin. Dețin funcția de pușcaș, iar în operațiunea KFOR voi executa misiuni de patrulare și apărare a obiectivelor de importanță națională”.

De menționat că contingentul KFOR-17 al Armatei Naționale este format din 40 de militari, infanteriști și specialiști în arma geniu. Aceștia vor face parte din Comandamentul Regional Vest (Regional Command-West) și vor fi dislocați în Baza militară Camp Villaggio Italia din localitatea Pech, Kosovo. Mandatul pacificatorilor moldoveni durează șase luni. Operațiunea de menținere a păcii KFOR este condusă de Alianța Nord-Atlantică, în conformitate cu Rezoluția 1244 a ONU.

Steluța MOSCALCIUC

Au revenit cu misiunea

ÎNDEPLINITĂ!

Militarii din cel de-al 16-lea contingent KFOR al Armatei Naționale, detașați în teatrul de operații din Kosovo pe o perioadă de 6 luni, au revenit acasă.

Cu acest prilej, ministrul Apărării Anatolie Nosatîi i-a felicitat pe cei 40 de pacificatori și i-a decorat cu distincții și diplome pentru prestația excelentă și pentru contribuția la menținerea păcii și stabilității pe arena multinațională.

„Prin calitatea misiunilor executate în șase luni de mandat, ați demonstrat că Armata Națională dispune de ofițeri, sergenți și soldați bine pregătiți, instruiți în conformitate cu standardele occidentale, gata să acționeze în operațiuni internaționale de stabilizare și menținere a păcii. Vă îndemn să împărtășiți cu militarii din unitățile Armatei Naționale experiența învățată de la colegii din alte armate și să contribuiți, astfel, la realizarea obiectivului de transformare a instituției de apărare în una modernă, capabilă să-și îndeplinească misiunile constituționale”, a spus Anatolie Nosatîi.

Comandantul contingentului KFOR-16 la rândul său, a apreciat prestația pacificatorilor moldoveni, menționând că împreună cu efectivul din subordine a reprezentat țara cu mândrie și la cel mai înalt nivel, mandatul fiind încheiat cu succes: „Noi, alături de colegii din alte țări precum Austria, Croația, Macedonia și multe altele, am executat patrulări și cercetări în aria de responsabilitate, fapt care a fost apreciat de către conducerea misiunii, la un nivel foarte înalt. În timpul executării misiunii, efectivul din subordine a dat dovadă de profesionalism, devotament și responsabilitate, fapt pentru

care le sunt foarte recunoscător”, a adăugat locotenent-colonel Vladimir Covalenco, comandantul contingentului.

Căpitan Mihail Josan, comandant grupă EOD, în obligațiunile căruia a fost cercetarea locurilor minate, acordarea suportului grupelor EOD a contingentelor noi sosite, precum și dezamorsarea obiectelor neexplodate, ne-a relatat următoarele: „Pentru mine nu a fost nimic dificil, fiindcă este deja a treia oară de când particip la această misiune, iar experiența acumulată precedent m-a ajutat considerabil. Am participat împreună cu alți militari la un exercițiu comun de distrugere a obiectelor explosive din Ungaria care avea termenul de valabilitate expirat prin intermediul a două metode. Una din tehnicile de distrugere constituie simpla detonare a muniției cu ajutorul explozibilului, iar cea de-a doua prin ardere. La distrugere au participat militari din SUA, Elveția și Austria”, a reiterat genistul armatei.

La evenimentul de revenire a pacificatorilor, de asemenea, a participat șeful Marelui Stat Major, general de brigadă Eduard Ohladciuc, precum și corpul de atașați militari acreditați pentru Republica Moldova.

Contingentul KFOR-16, format din 40 de militari, s-a aflat în Kosovo timp de șase luni. Aceștia au executat misiuni de securitate și pază, patrulare și de geniu.

Locotenent Gheorghe GURĂU

CADENȚĂ DE STAT MAJOR

Regimentul de Stat Major „General de brigadă Nicolae Petrică” sărbătorește cea de-a doua aniversare de la fondare

Regimentul de Stat Major „General de brigadă Nicolae Petrică” a fost fondat în anul 2020 și denumit în cinstea generalului de brigadă Nicolae Petrică, participant la luptele pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova, cavaler al ordinului „Ștefan cel Mare”, comandant al Armatei Naționale și șef al Marelui Stat Major, în perioada 1992-1993.

La eveniment a fost prezent ministrul Apărării Anatolie Nosatîi, care a felicitat efectivul regimentului, accentuând profesionalismul și devotamentul de care dă dovadă fiecare militar al unității la îndeplinirea misiunilor încredințate. „Armata Națională este într-o permanentă transformare și modernizare. Acest fapt ne impune să revizuim structuri și să implicăm noi standarde. Regimentul de Stat Major, în urma unor procese de transformare, a fost creat pe baza mai multor unități ce au stat la baza creării Armatei Naționale. Efectivul a dat dovadă de îndeplinirea calitativă a misiunilor, folosire corectă a resurselor, inclusiv îndeplinirea misiunilor în starea de urgență, pentru ce vreau să vă aduc sincere mulțumiri”, a declarat Anatolie Nosatîi.

Pe parcursul a doi ani, militarii din cadrul Regimentului de Stat Major, asigură paza și securitatea obiectivelor de o importanță majoră ale Armatei Naționale, desfășoară activități protocolare, asigură cu servicii de comunicație și informatică, precum și o funcționare optimă a sistemului de apărare. În cadrul aplicațiilor naționale și internaționale, militarii au dat dovadă de devotament, profesionalism, sârguință și abnegație, promovând imaginea regimentului atât pe plan internațional, cât și național.

Programul ceremoniei a inclus elemente de instrucție de front executate de militarii Companiei Gărzii de Onoare, expoziții de echipament, tehnică și armament din dotarea unității, dar și un program artistic susținut de Orchestra Prezidențială.

Cu prilejul acestei sărbători, ministrul Apărării a înmănat unui grup de militari grade, distincții ale Armatei Naționale și diplome pentru indici înalți obținuți în procesul de pregătire de luptă și performanțe în serviciu.

Unul dintre acești militari destoinici este și soldat clasa III Melnic Roman, care a fost înrolat în armată la data de 19 iulie 2021. Tânărul ne-a relatat că a venit în armată cu un scop bine stabilit, și anume, să devină militar în Garda de Onoare. „De la bun început am știut că va fi greu pentru că știam unde vin și ce voi avea de făcut. Încercările la care am fost supus, precum soarele arzător și frigurile iernii, nu m-au împiedicat să îndeplinesc misiunea stabilită, iar rezultatul acestora a fost diploma de onoare primită din partea ministrului Apărării”, ne relatează ostașul.

Camaradul de arme al lui Roman, soldat clasa II Alexandru Rotari, deși nu a primit distincții în cadrul ceremoniei are un alt plan, mult mai îndrăzneț: „Am decis să rămân ca militar prin contract, deoarece îmi place atmosfera din armată și faptul că ceea ce facem este frumos și anume promovăm armata și prin exemplul nostru, îndemnăm pe alții să îndeplinească serviciul militar. Cele mai multe greutăți le-am întâmpinat la început, atunci când încă nu știam ce și cum se face corect, dar cu ajutorul superiorilor am reușit să trec peste acestea. Părinții, desigur, mi-au fost alături și m-au susținut în tot, iar când au aflat că vreau să rămân în serviciul militar prin contract, au fost de acord, dat fiind faptul că era alegerea mea”.

Locotenent Gheorghe GURĂU

ADEMENITOARE - UNIFORMA MILITARĂ

O vizită de neuitat în Regimentul de stat major „General de brigadă Nicolae Petrică”

În cadrul Regimentului de Stat Major „General de brigadă Nicolae Petrică” din Chișinău a avut loc vizita de familiarizare la care au participat tinerii și administrația Centrului de Recuperare Activă și Reintegrare Socială a Copiilor și Tinerilor cu Handicap Fizic.

În timpul vizitei copii au avut ocazia să facă cunoștință cu echipamentul subunităților de geniu ale Armatei Naționale, cu tipurile de muniții care sunt depistate cel mai frecvent pe teritoriul Republicii Moldova și să îmbrace unele elemente ale echipamentului de serviciu al unui genist, printre care casca de protecție și vesta antiglonț. Totodată, genistii unității au informat vizitatorii despre riscurile la care se pot expune în cazul în care găsesc obiecte explozive în sol și ce măsuri necesită a fi întreprinse pentru a minimiza pericolul. Practica dată face parte din campania de informare și sensibilizare a populației privind pericolul munițiilor neexplodate în Republica Moldova.

„Pentru a oferi oaspeților o idee ce înseamnă lucrul unui genist militar, ne-am propus să prezentăm echipamentul și accesoriile pe care le utilizăm pentru curățirea terenului de obiecte explozive, precum costumul de protecție, lanterna, fanioanele(stegulețele) pentru marcarea obiectelor explozive, recipientele pentru analiza substanțelor, binoclul, geanta de distrugere pentru obiectele explozive. De asemenea, vom prezenta niște mostre a obiectelor explozive cel mai des întâlnite pe teritoriul țării. Mostrele respective demonstrează construcția exactă a diferitor

obiecte explozive, mai concret, construcția focosului, substanța explozivă și materialul din care este confecționat” a comunicat locotenent major Galina Mahu.

De asemenea, vizitatorii au avut ocazia să viziteze complexul sportiv al unității, unde tinerii au văzut în ce condiții militarii practică sportul și unde au loc competițiile sportive organizate între militarii diferitor unități. În cazarma ostășească tinerii împreună cu administrația și personalul Centrului de Recuperare Activă și Reintegrare Socială a Copiilor și Tinerilor cu Handicap Fizic s-au familiarizat cu unele elemente ale armamentului din dotarea Regimentului de Stat Major, aceștia au văzut condițiile în care ostașii îndeplinesc serviciul și îmbrăcămintea militarilor din diferite unități, îndeosebi a fost remarcată uniforma Companiei Gărzii de Onoare de către tinerii vizitatori.

Pe platoul unității au fost prezentate diferite elemente ale instrucției de front, de către militarii Gărzii de Onoare și procedeul de defilare a acestora. Totodată, o altă locație pentru vizită a fost și parcul auto al taberei militare, unde copii și tinerii au remarcat unitățile de transport militare din dotare.

La finalul evenimentului, Orchestra Prezidențială a prezentat tinerilor vizitatori un număr muzical. Ulterior oaspeților li s-a propus să servească prânzul în cantina ostășească.

Frapați de emoții și plini de entuziasm, tinerii ne-au comunicat că viața militarului este foarte interesantă și plină de acțiune, fiind impresionați de toate cele aflate și observate, de la uniforma de paradă a militarilor Gărzii de Onoare până la echipamentul unui genist militar.

„Mi-a plăcut tot ce am văzut, cantina ostășească, cazarma în care soldații se află, sala sportivă care este dotată cu utilaj modern și săli bine amenajate. Aș dori să mai vin într-o asemenea excursie pentru a fi alături de militarii noștri, în timpul vizitei mă gândeam dacă m-aș fi descurcat în unitate pe o săptămână fiind și eu militar. Consider un lucru special să fii un militar”, a comunicat tânăra Anastasia.

„Aici am aflat multe lucruri curioase și am văzut într-adevăr cum e să faci serviciul în tabăra militară, iar prânzul ostășesc pe care l-am savurat cu plăcere a fost gustos și binevenit. Vreau să mulțumesc militarilor pentru primire și pentru excursia organizată”, a spus tânărul Daniel.

În același context, administrația Centrului de Recuperare Activă și Reintegrare Socială a Copiilor și Tinerilor cu Handicap Fizic a afirmat că asemenea vizite apropie societatea civilă de militari, iar toate cele aflate în urma vizitei au reprezentat niște informații utile și practice.

„Această vizită a fost captivantă nu numai pentru tineri, dar și pentru noi cei maturi. Am făcut cunoștință cu armele, cu geniișii militari, la rândul lor aceștia ne-au informat cu lux de amănunte despre pericolul obiectelor explozive și metodele de prevenire a pericolului în cazul depistării aces-

“

Aici am aflat multe lucruri curioase și am văzut într-adevăr cum e să faci serviciul în tabăra militară, iar prânzul ostășesc pe care l-am savurat cu plăcere a fost gustos și binevenit.

”

tora în sol. La fel, pot spune că ne-am simțit onorați să fim prezenți la defilarea militarilor din cadrul Gărzii de Onoare și să-i bucurăm cu aplauze pe membrii Orchestrei Prezidențiale”, a menționat managerul Centrului de recuperare, Victoria Cekan.

„Au fost impresii unice, atât la nivel organizatoric, cât la nivel operativ, am fost primiți într-o atmosferă calmă și ospitalieră pentru a ne orienta aici pe teritoriul unității militare. Desigur că s-au evidențiat și cazarmile bine pregătite, igiena,

bucătăria, sala sportivă și soldații - gata să ofere răspuns la orice întrebare tinerilor veniți în unitate. Pot spune că avem cu ce ne mândri și noi susținem Armata Națională în toate acțiunile ei. Chiar m-am emoționat la un moment până la lacrimi văzând băieții noștri în uniformă militară, cu o cultură deosebită și prin devotamentul și efortul depus în lucrul pe care îl fac zi de zi”, a afirmat angajata Centru-
 lui de recuperare, Daniela Martin.

Locotenent Andrei GHERVAS

STATUTUL DE NEUTRALITATE REPREZINTĂ O GARANȚIE

- Reprezențanții Ministerului Apărării și Platformei societății civile în sectorul de securitate din Moldova s-au întrunit într-o nouă ședință, unde au discutat despre particularitățile neutralității Republicii Moldova în raport cu aspectele politicii de apărare și planificare a apărării. De asemenea, agenda discuțiilor a inclus și progresele în realizarea proiectelor dezvoltate în cooperare cu Uniunea Europeană, Alianța Nord-Atlantică și partenerii bilaterali. Totodată, au fost analizate ultimele decizii adoptate cu referire la Republica Moldova în cadrul Summit-ului UE de la Bruxelles și Summit-ului NATO de la Madrid.

Evenimentul a fost organizat la Agenția pentru Știință și Memorie Militară, iar în debutul acestuia ministrul Apărării Anatolie Nosatîi a reafirmat rolul important al societății civile într-un stat democratic, specificând contribuția semnificativă a reprezentanților ONG-urilor de profil din țară la dezvoltarea și avansarea culturii de securitate. „Colaborarea dintre instituțiile statului și societatea civilă devine și mai importantă, pentru că avem același obiectiv pe care doar în comun putem să-l realizăm. În acest sens, sperăm să beneficiem de mai multă expertiză, mai multe inițiative și proiecte care să contribuie la asigurarea rezilienței, redresarea și reformarea țării. Mizăm și în continuare pe deschidere și implicare în discuții și, în special, pe examinarea posibilităților de a contribui la procesul de avansare a reformei în sector și de consolidare a culturii de securitate în societate. În această perioadă domeniul de securitate capătă o atenție sporită, iar rolul activităților noastre crește îndeosebi. Noi dorim să aducem informația cea mai corectă”, a specificat ministrul Nosatîi. În același context, șeful de la apărare a exprimat gratitudine membrilor Platformei pentru implicare, în special pentru sprijinul oferit la combaterea știrilor false, precum și reacția (feedback) la mesajele strategice ale Ministerului Apărării.

La eveniment a participat și secretarul de stat al Ministerului Apărării Valeriu Mija, care a abordat problema neutralității Republicii Moldova atât din perspectiva contextului internațional și regional de securitate, cât și din perspectiva dezvoltării sectorului național de securitate și apărare. Pentru a elucida conceptul de neutralitate, oficialul a trecut în revistă drepturile și restricțiile unui stat neutru. „Neutralitatea permanentă este statutul juridic internațional al unui stat suveran, care este obligat să nu participe la toate războaiele, cu excepția cazurilor de autoapărare. De asemenea, trebuie să respecte o politică în conformitate cu care, în caz de război, nu se implică de partea vreunui stat și nu acordă asistență militară directă. Totodată, nu discriminează niciuna dintre părți în furnizarea de arme și bunuri militare.

Nu participă la alianțe militaro-politice, refuză să desfășoare baze militare străine pe propriul teritoriu”.

Potrivit șefei Secției analiză, monitorizare și evaluare a politicilor din Ministerul Apărării, Elena Țărălungă grație acestor activități instituția de apărare devine mai transparentă în raport cu societatea civilă. „Deseori apar mesaje de dezinformare, iar prin cooperarea Ministerului Apărării cu Platforma societății civile din sectorul de securitate și apărare, ne dorim ca informațiile noastre să fie transmise corect și auzite din prima sursă. Vrem ca societatea civilă să se regăsească în inițiative care vin în suportul dezvoltării sectorului de securitate și apărare. Aceste ședințe sunt extrem de importante, deoarece membrii platformei sunt invitați la diferite activități, unde trebuie să se expună pe diferite subiecte legate de securitate, și evident, să fie bine informați. Iar informația cea mai veridică vine din partea Ministerului Apărării”, a menționat Elena Țărălungă.

La activitate au participat specialiști din cadrul Centrului pentru Studii de Securitate și Managementul Crizelor, Institutului de Politici Publice, CID NATO, GISA Group, Asociației Promo-LEX, Fundației Konrad Adenauer în Republica Moldova, Universității de Stat din Moldova, Universității Libere Internaționale din Moldova, Universității Tehnice din Moldova, Institutului European de Studii Politice, I4Peace, Institutului de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Universității de Studii Europene din Moldova, Bibliotecii Științifice USARB, Academiei Militare „Alexandru cel Bun”, Ministerului Apărării și Agenției pentru Știință și Memorie Militară.

De menționat că evenimentul public a avut drept scop informarea organizațiilor de profil despre realizările Ministerului Apărării în contextul implementării proiectelor dezvoltate în cooperare cu partenerii internaționali, precum și abordarea documentelor de politici ale sectorului de apărare (Strategia Națională de Apărare și Strategia Militară) în mediul societății civile.

A venit la armată nu cu cea mai mare dorință,
însă ajuns aici a înțeles că nu este chiar așa cum auzise.

BUCĂTAR FĂRĂ REGRETE

Vorbim despre soldat clasa II Andrei Pădureț, originar din raionul Criuleni, satul Dubăsarii Vechi. Ostașul Armatei Naționale a îndeplinit serviciul militar în cadrul Regimentului de Stat Major „General de brigadă Nicolae Petrică”.

„Am împlinit vârsta frumoasă de încorporare, după care mi-a venit scrisorica (ordinul de încorporare). Era scris negru pe alb că trebuie să vin la armată. Cinstit să vă spun, nu prea am vrut, chiar căutam motive să mă eschivez pe la început, cred că de vină a fost „gura satului”. După câteva clipe de frică față de necunoscut, am decis că totuși voi pleca la armată să execut datoria de cetățean responsabil. Când am ajuns aici în unitate, la început era greu, regimul strict și noile ordini mi se păreau chiar puțin absurde. Adică de ce trebuie să îți faci patul de dimineață, pentru că oricum va trebui să te culci iarăși la sfârșitul zile? Dar în acest ritual de dimineață pe lângă toate celelalte acțiuni matinale, era ascuns un sens mai profund. Începi dimineața cu o mică victorie precum patul făcut, iar la sfârșitul zile când te întorci la acel pat, înțelegi că pe parcursul zilei ai făcut mult mai mult decât ai planificat, încet cu încet m-am acomodat”.

Părinții tânărului ostaș tot erau de părerea că nu are nevoie de armată, însă tânărul deja luase decizia: „Părinții când au văzut ordinul de chemare au început a plânge, dar nu erau lacrimi de tristețe, erau cele de dor. Deși nu plecasem încă la armată, lor deja le era dor. Spuneau că nu te lăsăm, da ție îți trebuie și multe alte scuze inventate. Asta e dragostea părintească ..., cu griji... nevoi”, a adăugat tânărul un pic îngândurat.

În unitatea militară, Andrei a fost bucătar și și-a îndeplinit misiunea încredințată cu devotament și la cel mai înalt nivel, lucru despre care ne spune chiar camaradul lui: „Este un băiat bun, educat și mereu m-a ajutat când am avut nevoie. Ceea ce ține de bucătărie, pot spune că are un simț al gustului și mirosului foarte dezvoltat, fapt care îl ajută zi de zi în misiunea lui deloc ușoară”.

Ostașul Pădureț, la rândul său povestește următoarele: „În calitate de bucătar, la cantina regimentului, prepar zilnic mâncare pentru întreg efectivul, un lucru complicat dar, totodată, și foarte captivant. Am învățat de bucătar timp de 2 ani de zile la Școala Profesională din comuna Bubuieci. Ajuns la armată am înțeles că meniul, deși pare monoton și simplu, la prima vedere, este foarte bun pentru organismul ostașului și nu numai. Dat fiind faptul că este perfect echilibrat și conține necesarul zilnic de nutriție pentru o bună funcționare a organismului, nu poți spune că ceva nu îți ajunge.”

Despărțirea mereu a fost o piedică în viața ostașilor și era de datoria celor de acasă ca apărătorii să se simtă bine la distanță și iubiți. Era mereu la legătură cu cei dragi sufletului, fapt care l-a ajutat: „Vorbesc cu părinții la telefon, cu rudele, cu prietenii. Nu am simțit că sunt departe de ei, un singur lucru era diferit, timpul petrecut cu ei, fie la telefon sau la punctul de control, mereu era puțin. Susținerea pe care am primit-o din partea celor care își făceau griji, chiar m-au ajutat să trec mai ușor prin încercările grele la care am fost supus și anume izolarea pe timp de pandemie, cât și conflictul armat în țara vecină. Susținerea a fost cheia succesului și le mulțumesc nespus de mult pentru acest fapt”, a conchis tânărul.

Întrebat dacă s-au adevărit cele auzite la civilie a relatat: „La armată nu este chiar așa de rău cum ne sperie unii. Stereotipurile de altă dată sunt deja parte a istoriei care sunt sigure că nu se vor mai repeta, fiindcă lumea de aici este profesionistă și instruită cum se cuvine. La apariția unor neînțelegeri depun efort pentru a le soluționa corect și nepărtinitor, fapt care aduce beneficii tuturor. Chiar nu regret că am făcut armata, regret că am ascultat de gura lumii care nu știe, ci intuiește.”

Locotenent Gheorghe GURĂU

PE URMELE TRECUTULUI

- Un grup de ostași din cadrul Brigăzii „Ștefan cel Mare” au „răsfoit paginile trecutului” și s-au familiarizat cu tezaurul istoric al Muzeului de Istorie Militară din cadrul Agenției pentru Știință și Memorie Militară. Tinerii au avut ocazia să descopere consecutivitatea evenimentelor militare ale țării noastre începând cu civilizația Cucuteni-Tripolia, Moldova Medievală, perioada ocupației sovietice, războiul din regiunea transnistreană și până la etapa Armatei Naționale contemporane.

Pe parcursul vizitei, ostașii au fost însoțiți de un ghid care le-a explicat pas cu pas despre exponate și trecutul din spatele acestora. Muzeul de Istorie Militară este unicul loc care păstrează o gamă largă de colecții impresionante de exponate: arme; vestimentație militară, tehnică militară, imagini originale, documente de epocă, hărți.

Vizita la muzeu a fost o experiență inedită, ne-au spus într-un gând militarii în termen. Cele 5 expoziții tematice (Primul și cel de-al Doilea Război Mondial; Războiul din Afganistan; Războiul din regiunea transnistreană; Avaria de la Cernobil; Ocupația sovietică) i-au determinat să reflecte mai mult asupra evenimentelor acestor tragedii. Pentru

majoritatea dintre ei, aceasta a fost prima dată când au pășit pragul unui muzeu din țară, iar entuziasmul se putea citi pe chipul tuturor. Soldatul Lilian Vițelari este băștinaș al satului Miclești, raionul Criuleni, iar de câteva luni învață arta militară și rigorile ei fiind încorporat în „ceata lui Ștefan”. Tânărul ne-a comunicat că: *„Mi-a plăcut excursia la muzeul armatei. Am descoperit multe lucruri noi. După părerea mea este o inițiativă foarte bună din partea conducerii unității militare, întrucât muzeul ne culturalizează și ne aduce la un alt nivel de percepție al trecutului nostru istoric. De asemenea, este o metodă unică de a te relaxa și de a petrece timpul util într-o zi de duminică”*.

Aceeași părere o împărtășește și soldatul Andrei Ojog. Militarul a reiterat necesitatea organizării vizitelor la muzeu pentru ca ostașii să-și îmbogățească bagajul de cunoștințe. „Informațiile detaliate despre războiul din Afganistan, fotografiile și imaginile video ce reflectă războiul de la Nistru și mărturiile de la catastrofa nucleară din Cernobîl m-au făcut să conștientizez realitatea tristă prin care au trecut multe familii de moldoveni. Acest muzeu te învață istorie și te face să-ți iubești mai mult Patria și oamenii ei. Fiecare colțor de aici te determină să reflecti asupra evenimentelor triste care au curmat viața a mii de conaționali de ai noștri”, a spus soldatul Andrei Ojog.

În același grup de militari în termen care a vizitat Muzeul de Istorie Militară a fost și soldatul Tudor Mihailov. Ostașul este de părere că muzeele îți oferă o modalitate foarte plăcută de a învăța informații noi din „lucruri vechi”. „Cel mai mult m-a impresionat expoziția permanentă „Muzeul ocupației sovietice” care înfățișează viața bunicilor și a părinților noștri. Unele obiecte de aici le-am mai întâlnit și în locuința lor. De fapt, cred că „urme” ale Uniunii Sovietice se mai găsesc și astăzi în multe case, în special în cele de la sat. Unele amintesc de vremuri deloc ușoare, însă lumea totuși le păstrează, pentru ce?!” se întreabă soldatul Mihailov.

O „lecție” inedită de istorie a fost și pentru soldatul Ion Mîndruleac. Acesta susține că: „Este o experiență foarte

bună, mai ales pentru noi, militarii, iar aici putem să aflăm detalii surprinzătoare despre trecutul țării și al armatei. Pentru prima dată l-am vizitat și sunt încântat. Am să le comunic prietenilor mei despre acest loc plin de curiozități și am să-i îndemn să îl descopere și ei”.

Potrivit locotenentului Alexandrina Raileanu activitatea respectivă are menirea să lărgască orizontul cultural al tinerilor veniți la oaste. „În această duminică am pornit împreună cu un grup de soldați din unitatea militară într-o adevărată aventură a cunoașterii. Militarii sunt foarte entuziasmați de cele văzute și auzite. Prin felul lui de a relata, ghidul instituției a reușit să le capteze atenția și să le transmită informații utile și interesante”, a menționat ofițerul Raileanu.

Precizăm că muzeul este un important contribuitor la culturalizarea soldaților care îndeplinesc serviciul militar în termen în cadrul Armatei Naționale, însă nu unicul. În aceeași listă se regăsesc bibliotecile, teatrele etc.

Steluța MOSCALCIUC

... este o inițiativă foarte bună din partea conducerii unității militare, întrucât muzeul ne culturalizează și ne aduce la un alt nivel de percepție al trecutului nostru istoric.

PRESA MILITARĂ CE A SCRIS ISTORIE

Parcă vrei mai mult. Simțiți cum tangențial sau în profunzime căutăm tot mai insistent în istorie? La nivel de familie s-a creat chiar un trend al zilei – să ai un arbore genealogic până în a 7-a generație. La nivel de sector sau țară se revăd evenimentele de altădată și se evidențiază paralele, asemănări.

În ziua, în care am vizitat expoziția tematică „Unele aspecte ale presei militare din Basarabia”, mi-am dorit și eu mai mult decât cei 30 de ani ai publicației militare „Oastea Moldovei”. Așteptările au fost pe deplin împlinite grație muncii de trei decenii a cercetătorului științific, Mihai Tașcă, doctor în drept, coordonator al Agenției pentru Știință și Memorie Militară.

- Cât de departe în istorie ajungem prin presa militară?

- Primele apariții datează în perioada Primului Război Mondial, mai exact, în anul 1917. Ziarul se numea „Soldatul Moldovan” și a avut 14 apariții, format A3, ultimele două fiind comasate prin dublarea numărului de pagini, adică 8.

O colecție completă în instituțiile de resort din țară nu avem, doar în Arhiva Națională se păstrează câteva numere și acelea în fonduri, dosare nelegate de presă. Nu e exclus că

cineva din angajații vremii le-a pus în mapă, le-a cusut și atât. Am găsit un singur set la Biblioteca Academiei Române.

- Cum credeți, de ce anume atunci?

- În Primul Război Mondial ar fi fost cca 250-300 mii de luptători moldoveni, care se aflau pe fronturi, departe de baștină și aveau nevoie de un ziar pentru a ști ceea ce se întâmplă în țară. Astfel, Comitetul central împlinitor moldovenesc a sfatului de deputați, ofițeri și soldați moldoveni basarabeni decide crearea unei publicații. Primul număr al ziarului apare pe 23 iulie 1917.

- Ce evoluție informațională ați observat de-a lungul celor 14 numere?

- „Soldatul Moldovan” era cu tentă națională, de deșteptare a neamului. Prin asta se explică, de exemplu, că după ce pe 21 octombrie Congresul Militarilor Moldoveni a proclamat autonomia țării, în Nr. 7 al ziarului, din 26 octombrie 1917, este accentuată deviza „Trăiască Basarabia autonomă!”. Un alt exemplu, pe 21 noiembrie are loc adunarea Sfatului Țării și în numărul din luna respectivă vedem sloganul „Trăiască Sfatul Țării!”, iar în ediția din 1 decembrie găsim poezia „Deșteaptă-te române”. Deci, era un ziar național politico-militar.

- Ce impact imediat a avut acel ziar?

- A fost foarte popular în rândurile ostașilor, mai întâi pentru că era în română, e drept cu caractere chirilice. Nu știm ce tiraj a avut, dar cred că a fost insuficient, din moment ce comitetele locale primeau solicitări de a le da mai multe ziare soldaților. Iar în unul din numere vedem și o sugestie de a păstra ziarele: „După ce citiți gazeta, nu o rupeți. Dați-o și la alții să citească. Ca și alții, care nu au avut chip a o cumpăra ca să știe ce se petrece în viața noastră de astăzi.” E adevărat că știri de pe front publicau și alte ziare, cum ar fi „Sfatul Țării”, „Ardealul”, „Cuvânt moldovenesc”, însă această ediție periodică era dedicat anume militarilor. A fost singurul din Basarabia și cumva a deșteptat moldovenii de pe front.

- Am observat mai multe îndemnuri, adresări directe văduvelor, gospodinelor și altor categorii afiliate militarilor. Se creează impresia că acest ziar era ca o platformă de creare a identității militare din Basarabia...

- Da, așa și este. Echipa redacțională era foarte implicată, nu omitea nici un eveniment din țară. Redactorul-șef al publicației, Tudor Gheorghe și redactorul Mihail Minciună, numele căruia apare, începând cu nr. 9, au fost deputați în Sfatul Țării. Nu știu în ce măsură știau să facă gazetărie, dar au făcut niște ziare de calitate istorică și informațională nemaipomenită.

- După „Soldatul Moldovan”, ce era tipărit la Tipografia Eparhială din Chișinău, au existat alte două publicații militare, deja în grafie latină. În care din ele s-a simțit mai multă independență editorială?

- „SM” își încheie activitatea la 1 ianuarie 1918, următorul a fost „Moldova militară”. El a ieșit de sub tipar pe 28 martie 1918 într-un singur număr, la o zi după unire și nu mai era cazul să continue să apară. Locul îl ia „Basarabia militară” cu 3 numere. Ambele ziare erau sub egida instituțiilor militare, de Ministerul de Război și celălalt de Comandamentul trupelor teritoriale, deci conținutul lor era mai oficial, cel din urmă semăna mai mult a „Monitorul Oficial”. Cel mai independent a fost, totuși, „SM”.

- După cele 3 numere ale „BM” dispăre orice publicație militară basarabeană?

- E greu de spus, cel puțin eu nu am găsit altele. În schimb, militarii au contribuit la apariția presei locale. Aș vrea să nominalizez pe generalul Mihail Schină, care a condus Divizia 1 de cavalerie, dislocată la Bălți. Dumnealui a făcut mult pentru liniștea teritoriului și pentru a informa populația, creând ziare pentru fiecare județ nordic. Anul 1918 s-a evidențiat prin ziare ca Tighina, Cahulul, Cetatea-Albă, Glasul Izmailului, etc. Aveau un conținut divers, în care se regăseau știri, reportaje, analize, poezii... Încă nu am reușit să le frunzăresc pe toate, am zeci de ziare. Cred că am cea mai bogată colecție de ziare din Moldova.

- Prin ce detalii presa militară de atunci e valoroasă pentru d-voastră ca istoric?

- Datorită acestor 3 ziare noi cunoaștem mult mai multe despre ceea ce a fost în Basarabia în acea perioadă. Aici găsim întregul proces-verbal al Congresului Militarilor Moldoveni; știri despre ziua când a fost declarată Basarabia Independentă; despre lucrările Sfatului Țării; despre listele, ce trebuiau votate pentru adunarea întemeietoare, etc. Aceste ziare au scris istoria anilor 1917-1918.

- Dvs. ați adunat aceste materiale timp de 30 de ani. Ați menționat că doar într-un singur loc ați găsit întregul set. De ce se pierd publicațiile? Primul gând e că dețin informații incomode și nu trebuie răspândite, mai sunt și alte gânduri. Care e motivul de bază din observările Dvs?

- În România lucrurile au fost mai organizate. Orice publicație trebuia să ajungă la un depozitar. Până nu demult acest depozitar a fost Biblioteca Academiei Române și era cineva, care avea grijă să fie completată orice colecție. La noi nu a existat un așa serviciu sau instituție. Camera Cărții e tânără, creată după 90, deci nu era nimeni care să țină evidența presei. S-ar putea să fie ceva stocat prin Moscova sau Kiev.

- Ce faceți mai departe cu aceste găselnițe, le vindeți?

- O, nu vreau să fac bani pe ele! Sper să găsesc o tipografie, să putem edita un număr suficient pentru a fi distribuite, cel puțin, la Biblioteca Națională, Camera cărții, Arhiva Națională și alte instituții corespunzătoare.

- Realitățile actuale, inclusiv cele militare, sunt reflectate atât pe foaie tipărită, cât și în variantă electronică. Sunt voci care susțin că cea dintâi nu-și mai are rostul. Dvs. ce părere aveți?

- Tehnologizarea e bună, dar parcă tot vrei să ții ziarul în mână, să-i simți mirosul de tipografie.

- Mulțumesc pentru interviu!

Liuba VICOL

TOT CE-I VECHI DEVINE NOU PRIN MĂESTRIE

Două categorii de oameni nu vreau să-mi scape din obiectivul jurnalistic: militarii care au pasiuni și civilii care creează sau colecționează obiecte militare. Ei fac armata specială, ei fac Moldova să respire prin aer militar.

Așa se face că o postare din rețelele de socializare, reprezentând două elemente dintr-o ținută militară, m-au adus la fierăria lui Pavel Coroi din satul Baimaclia, r-l Cantemir. Să meșterești ditamai armură și coif, în condițiile în care fierul e scump și în spirit economic îl folosești mai bine la o comandă de poartă sau alt obiect utilitar, se percepe ca o „nebunie”.

Nu e, aflui eu în discuție cu meșterul. E doar interesul profund față de istoria armelor medievale combinat cu capacitățile sale de a mânui ciocanul și metalul. Apropo, dumnealui bate fierul cât e...rece, chiar dacă e mai greu. În schimb, nu intră în conflict cu instituțiile de resort: „Am dedicat o noapte pentru fiecare. La crearea armurii m-am ghidat după filmul „Troia”. E dintr-o singură bucată de metal și mă bucur că place vizitatorilor, atât celor mici, cât și celor mari. Mi-e gândul la o sabie, dar toate plăcerile se fac iarna și rămân doar în colecția personală. În restul timpului muncim pentru „a avea fier”, adică niște surse de trai.”

Încercarea mea eșuată de a ridica armura, cu toate că nu cântărește ca cea a lui Alexandru Macedon, a fost rapid compensată cu o nouă destăinuire a fierarului-artist: „Mai am și niște căști militare din perioada celui de-al II-lea Război Mondial: una rusească și una nemțească, ce-și mai păstrează culorile originale pentru că a fost vopsite pe fier fierbinte. Întâmplarea a făcut ca să cumpăr o cască de la o bătrână, care o folosea ca farfurie pentru câine.”

De altfel, nu e singurul caz în care oamenii au utilizat obiecte de război în scopuri casnice. Bunăoară, chiar în muzeul satului Baimaclia am văzut un obuz de artilerie, folosit anterior pe post de oală pentru zdrobirea cerealelor. Tot aici încetul cu încetul se adună vestigiile, inclusiv militare, ce vor forma într-un final o reflecție integră a istoriei comunei, susține Alexandru Sîrbu, directorul instituției: „Am reușit să adunăm căști nemțești, baionete fără partea de lemn, ce a putrezit, proiectile de artilerie, ghiulele, vârfuri de sulite din perioada medievală, modernă, etc. Toate au fost găsite pe teritoriul localității, în preajma râulețului Salcia, în gospodăriile oamenilor, în special după topirea zăpezii sau după ploi mai mari. Cei mai interesați de această secție sunt, bineînțeles, băieții. Un loc aparte ocupă

fotografiile veteranilor, însoțite de acte, ce certifică participarea lor în lupte. Foarte emoționante sunt momentele când vizitatorii își văd buneii, străbunii în poze și exclamă cu bucurie: „Vai bunicul/străbunicul meu e în muzeu!” Or, din comuna Baimaclia au fost mulți participanți în cele două războaie. De exemplu, doar în august 1944 au fost mobilizate 373 persoane, care au luptat în calitate de soldați în România, Cehoslovacia, Ungaria, Germania, etc. Din păcate 49 nu s-au mai întors.”

Sătenii le păstrează memoria și omagiul prin două monumente din centrul localității: un soclu de piatră cu numele băștinașilor decedați și un mormânt frățesc al celor căzuți în raza comunei. Cel mai fierbinte a fost între 11 și 23 august 1944: bombardamente aeriene frecvente, lupte terestre interminabile, detașamentele de partizani și armatele frontului 3 ucrainean înfruntau intens dușmanul pentru a nu lăsa nici o urmă de el: „În acea săptămână, zi și noapte, pe șleahul Baimacliei curgea un șuvoi neîntrerupt de tancuri și mașini, animale și tunuri, căruțe și eșaloane de soldați cu crucea încârligată la chipiu, cu obrajii arși de soare,” – descrie istoricul cu voință de fier în cartea sa „Colinele Tigheciului – vatra de istorie milenară”. Apropo, este una din cele 3 cărți despre Baimaclia. Nu-i așa că e fenomenal?! E firesc, o treime din existența sa a fost centrul administrativ, unde s-au concentrat, implicit forțele de apărare.

Povestirile orale, scrierile muzeografului, dar și creațiile meșterului făurar mă transferau ușor în vremurile depărtate, cu accent pe perioada când localitatea era moșia lui Baimac. Apoi, prin intermediul fotografiilor, documentelor, a colecțiilor de armament din muzeu vizualizăm involuntar diverse scenarii războinice: ba torturarea celor 15 localnici militari și civili, care au refuzat să lupte împotriva armatei romane și au fost găsiți mult mai târziu în casa unui fost colonist german; ba atacul cu foc de mitralieră și pistoale automate asupra unei coloane de nemți în retragere, în urma căruia au murit 33 dintre ei. Parcă văd și acum fețele înseninate ale partizanilor, mândri de captura lor: sute de prizonieri, vreo 200 de căruțe, 400 de cai și alte bunuri oferite ulterior localnicilor.

Toate aceste răvășiri auzite sau citite îți trec ca un fier ars prin inimă și neapărat te pun pe gânduri. Te fac să conștientizezi că pacea e ca floarea firavă și provizorie, din păcate ...

Există și un alt impact al acestor povești – unul motivațional de a deveni un apărător al păcii. E tocmai cazul locotenentului major Marin Bogdan din satul Baimaclia: „Mereu am fost entuziasmat de perna roșie din camera bunelului, ce păstrează vreo 30 de medalii ale străbunicului, luptător în Războiul II Mondial. Domnul Sîrbu des ne implica în campanii de salubritate a parcului memorial din sat și venea cu fragmente din istorie. Într-o zi am găsit un încărcător și o grenadă fără focoase și eram fericit că pot să completez colecția de la muzeul satului. Plus la acestea, tata a activat în trupele de carabinieri. Toate împreună m-au făcut să mă gândesc la o carieră militară. Atâta doar că eram în dilemă să merg la Academia de Poliție sau la cea militară. În favoarea celei din urmă a fost gândul de a fi primul militar activ din sat.”

Tânărul nu numai că și-a realizat dorința de a merge prin sat mândru în uniforma militară, dar și sătenilor le-a oferit această stare, absolvind Academia Militară a Forțelor Armate, specialitatea infanterie, cu o medie înaltă: „Am fost pe locul 5 la alegerea locului de muncă. Am avut șansa să merg în orice unitate, dar am ales Brigada de Infanterie Motorizată din Cahul să fiu mai aproape de baștină. Odată ajuns acolo am înțeles că sunt un norocos. Comandantul de atunci, colonel Sergiu Cirimpei, era un exemplu de urmat de nota 10: mereu activ fizic, participa peste tot și era atent la toate. Eram motivați să fim ca el.”

Tânărul a început cea de-a 5 rotație în calitate de ofițer, este comandant de companie, studiază limba engleză și e dornic de a se dezvoltata profesional pentru a perpetua sentimentul de mândrie atât pentru localitate, cât și pentru sine.

Drept concluzie voi mărturisi că am convingerea repetată că orice gest, cuvânt, proiect nu trece neobservat. Pentru cineva el poate însemna o simplă memorie, iar pentru altcineva un viitor durabil. Pentru mine experiența de aici e o tentație de a căuta și alte așezări umane, în care domeniul militar e la loc de cinste.

Liuba VICOL

CÂȚI MILITARI APĂRĂ PLANETA PĂMÂNT?

Să ne numărăm de Ziua mondială a populației, marcată pe 11 iulie. Potrivit unui raport recent al World Population Review, din numărul total al populației pe glob, peste 45 mln constituie personalul militar. Banca Mondială, la fel, ne oferă informații la temă: „Personalul forțelor armate din lume activ, și paramilitar, a constituit peste 27 mln în 2019 și este în descreștere comparativ cu anul 2012, de exemplu, când acesta depășise 28 mln.” <https://bit.ly/3tGcEZF>

Cea mai numeroasă la categoria militari activi este China cu 2 mln; cei mai mulți rezerviști – 5 mln, îi are Vietnamul, ea fiind și țara cu cea mai mare armată, dacă sumăm cele trei categorii, iar Coreea de Nord deține cele mai multe forțe paramilitare - peste 5 mln.

Cifrele indică doar o tendință, ținând cont că unele țări au serviciul militar în termen obligatoriu, iar unele țări nu au armată.

RĂZBOI PE 64 DE PĂTRATE

Viața pe o tablă împărțită în pătrățele albe și negre este una foarte colorată și nu numai de Ziua mondială a șahului, celebrată pe 20 iulie. Acest “sport al minții”, odată încercat, te face dependent de dorința de a aduna deșteptăciune, încredere, curiozitate și alte valori necesare, inclusiv în viața reală. Nu în zădar Johann Wolfgang von Goethe, reprezentant al clasicismului german, definea acest sport ca fiind “piatra de încercare a inteligenței”.

O astfel de piatră e una rară în mediul militar basarabean. Am descoperit doar patru militari, pasionați de șah și toți la nivel de amatori, dar constanți. Unul dintre ei este maior Alexei Cucu, comandantul Bazei de păstrare combustibil a Armatei Naționale, care a făcut primii pași în domeniu la 17 ani:

„Am primit cadou de la tatăl meu o tablă de șah și un îndrumar pentru copii. L-am însușit în detalii și am tot practicat acest sport atât în școală, cât și la Colegiul Militar. Împreună cu alți doi camarazi ne întreceam mereu în competiții interne acerbe. Experiența am repetat-o când am activat în Brigada „Moldova”, deja cu soldații în termen. Un timp concuram cu cei trei copii ai mei, fetele devenind și campioane ale orașului Bălți în diverse perioade. Astăzi, împart tabla de șah virtuală cu internații și continui să rezolv probleme de șah.”

Preferata piesă a ofițerului este turnul și compară jocul cu armata, în care ordinea și disciplina sunt valorile de bază: “Șahul te învață să fii calm, să respecti regulile și indicațiile, să analizezi complex situația curentă și să gândești strategic.”

Printre cei intervievați există pasionați și de jocuri de dame.

Rubrică realizată de Liuba VICOL

